

Nowe opracowanie GUS „Statystyka Leśnictwa 1968”

Новая работа ГСУ «Статистика лесного хозяйства 1968»

New elaboration of Chief Census Bureau "Statistics of Forestry 1968"

W ostatnim czasie ukazał się nowy zeszyt z serii „Statystyka Polski — Materiały statystyczne” pt. „Statystyka Leśnictwa 1968”. Zeszyt jest kontynuacją poprzednich publikacji Głównego Urzędu Statystycznego, poświęconych gospodarce leśnej. W 1966 r. wydano zeszyt pt. „Statystyka Leśnictwa 1964 i 1965”, zaś w 1968 r. wydano „Rocznik Statystyczny Leśnictwa 1945—1967”.

„Statystyka Leśnictwa 1968” zawiera część tekstową, która obejmuje uwagi wstępne, omówienie metodologii oraz uwagi analityczne. Ponadto publikacja zawiera 100 tablic statystycznych, zgrupowanych tematycznie w dziewięciu odrębnych działach.

Uwagi analityczne przedstawiono w 8 rozdziałach, odpowiadających działom części tabelarycznej zeszytu i obejmujących kolejno: uwagi ogólne o leśnictwie, gospodarkę leśną w przedsiębiorstwach lasów państwowych, parkach narodowych, lasach „innych resortów” i lasach niepaństwowych, leśną produkcję nieдрzewną i łowiectwo oraz ochronę przyrody.

Z uwagi na niejednorodny zakres informacji o lasach poszczególnych form własności omówienie gospodarki leśnej w poszczególnych rozdziałach uwag analitycznych potraktowano z różnym stopniem szczegółowości. Najszerzą tematyką i największą szczegółowością charakteryzuje się omówienie przedsiębiorstw lasów państwowych, których udział w produkcji leśnej jest dominujący. Mniej szczegółowo potraktowano dziedziny gospodarki leśnej, omówione w pozostałych 6 rozdziałach.

Uwagi zawarte w części opisowej, wyjaśniają i uzupełniają dane zamieszczone w tablicach statystycznych oraz porządkują stosowane w statystyce leśnictwa pojęcia i określenia.

Według danych zamieszczonych w publikacji powierzchnia leśna Polski w końcu 1968 r. wynosiła 8 313,9 tys. ha. Lesistość Polski wzrosła w okresie powojennym z 20,8‰ w 1946 r. do 26,6‰ w 1968 r. W 1968 r. najwyższą lesistością charakteryzowało się województwo zielonogórskie (44,3‰), zaś najniższą województwo łódzkie (18,4‰).

W strukturze własnościowej lasów, dominującą rolę odgrywają lasy państwowe pod zarządem Ministerstwa Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego, które obejmują 6 518,4 tys. ha, co stanowi 78,4‰ powierzchni leśnej kraju.

Niewielki udział w powierzchni leśnej kraju mają lasy „innych resortów”, na które przypadało w 1968 r. 221,5 tys. ha.

Stosunkowo duże znaczenie mają lasy niepaństwowe, które zajmowały w 1968 r. 1 574,0 tys. ha, tj. 18,9‰ powierzchni leśnej kraju. W skład lasów niepaństwowych wchodzi lasy prywatne, wspólnot gruntowych, gromadzkie oraz spółdzielni produkcyjnych. Podstawowe znaczenie mają jednak lasy prywatne, które obejmują 1 459,3 tys. ha. Niekorzystnym zjawiskiem z punktu widzenia produkcyjnego jest rozdrobnienie lasów prywatnych, które w postaci niewielkich działek (średnio 1,1 ha) wchodzi w skład 1 286 tys. indywidualnych gospodarstw rolnych.

W latach 1949—1968 pozyskano w Polsce ok. 378 mln m³ drewna, w tym 329 mln m³ grubizny. W 1968 r. pozyskano 20,8 mln m³ drewna, w tym 18,1 mln m³ grubizny.

W strukturze pozyskania drewna na przestrzeni ostatnich lat zaszły pewne zmiany. Zmniejszył się udział drewna iglastego z 89,3% drewna ogółem w 1955 r. do 81,6% w 1968 r. na korzyść drewna liściastego, którego zapasy z braku możliwości przerobu nie były dawniej w pełni wykorzystywane.

W odniesieniu do poszczególnych sortymentów obserwuje się stały wzrost pozyskania drewna tartaczno-liściastego. Podjęta w ostatnich latach rozbudowa i modernizacja przemysłu celulozowo-papierniczego spowodowała dynamiczny wzrost pozyskania papierówki iglastej i liściastej.

Pozyskanie drewna kopalniakowego utrzymuje się prawie na jednakowym poziomie, co przy rozwijającym się górnictwie uznać należy za zjawisko pozytywne.

O właściwym wykorzystaniu surowca drzewnego, świadczy niewielki odsetek drewna przeznaczonego na cele energetyczne. W 1968 r. drewno opałowe stanowiło 10,2% ogólnej masy pozyskanej grubizny w kraju.

Z innych danych zamieszczonych w publikacji można wymienić informacje o zadrzewieniach i ochronie przyrody.

W latach 1956—1968 w wyniku akcji zadrzewień, zasadzono poza lasami 140 mln drzew oraz 158 mln krzewów. W 1968 r. zasadzono 13,2 mln drzew i 20,4 mln krzewów.

W zakresie ochrony przyrody stworzono sieć parków narodowych i rezerwatów, przedstawiających bogactwo i różnicowanie przyrodnicze kraju. Liczba parków narodowych wzrosła w okresie powojennym z 2 w 1950 r. do 11 w 1968 r. Liczba rezerwatów przyrody wzrosła z 37 w 1953 r. do 519 w 1968 r.

*Z Głównego Urzędu
Statystycznego*